

Anonimizirana različica

Prevod

C-540/19 – 1

Zadeva C-540/19

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

16. julij 2019

Predložitveno sodišče:

Bundesgerichtshof (Zvezna republika Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

5. junij 2019

Tožena stranka in pritožnik:

WV

Tožeča stranka in nasprotna stranka v postopku s pritožbo:

Landkreis Harburg

BUNDESGERICHTSHOF (ZVEZNO VRHOVNO SODIŠČE)

SKLEP

[...] (ni prevedeno)

v zadevi s področja družinskega prava

WV, [...] (ni prevedeno) (Avstrija),

tožena stranka in pritožnik,

[...] (ni prevedeno)

proti

Landkreis Harburg, [...] (ni prevedeno) Winsen (Luhe),

tožeča stranka in nasprotna stranka v postopku s pritožbo

[...] (ni prevedeno)

XII. civilni senat Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) je [...] (ni prevedeno)

sklenil:

I. Postopek se prekine.

II. Sodišču Evropske unije se zaradi razlage člena 3(b) Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah (v nadaljevanju: Uredba) v predhodno odločanje predloži to vprašanje:

Ali se javni organ, ki je preživninskemu upravičencu plačeval dajatve socialne pomoči v skladu s predpisi javnega prava, lahko sklicuje na pristojnost sodišča po kraju običajnega prebivališča preživninskega upravičenca v skladu s členom 3(b) Uredbe, če proti preživninskemu zavezancu na podlagi regresne pravice uveljavlja civilnopravni preživninski zahtevek preživninskega upravičenca, ki je bil na podlagi subrogacije po zakonu prenesen nanjo zaradi dodelitve socialne pomoči?

Obrazložitev:

- 1 I. Dejansko stanje
- 2 Tožeča stranka je kot lokalni nosilec socialne pomoči javna institucija (v nadaljevanju: javna institucija). Proti toženi stranki uveljavlja zahtevke iz naslova preživljanja staršev, ki izhajajo iz pravice, ki je prešla nanjo, za obdobje od aprila 2017.
- 3 Leta 1948 rojena mati tožene stranke (v nadaljevanju: prejemnica pomoči) od leta 2009 živi v domu za ostarele in nego v Kölnu. Od tožeče stranke trenutno prejema socialno pomoč v skladu z dvanajsto knjigo Sozialgesetzbuch (socialni zakonik, v nadaljevanju: SGB XII), ker njeni dohodki (pokojnina iz socialnega zavarovanja, dodatek za bivanje v domu ostarelih, dajatve iz zakonskega zavarovanja za primer potrebe po pomoči in postrežbi) in njeno premoženje ne zadostujeta za popolno pokritje stroškov doma. Tožena stranka živi na Dunaju (Avstrija).
- 4 Tožeča stranka od tožene stranke v tem postopku zahteva plačilo neporavnane preživnine v višini 8510 EUR za obdobje od aprila 2017 do aprila 2018 ter plačilo tekoče preživnine v višini 853 EUR na mesec od maja 2018. Tožeča stranka trdi, da je zahtevek, ki ga ima prejemnica pomoči do tožene stranke iz naslova preživljanja staršev v skladu s členom 94(1) SGB XII, prešel nanjo, ker trenutno v tu upoštevem preživninskem obdobju prejemnici pomoči izplačuje dajatve

socialne pomoči, ki znatno presegajo zahtevani znesek preživnine. Tožena stranka očita, da nemška sodišča niso mednarodno pristojna.

- 5 Amtsgericht (občinsko sodišče) je štelo, da nemška sodišča niso mednarodno pristojna, tožbo pa zavrglo kot nedopustno. Navedlo je, da je pristojnost v skladu s členom 3(b) Uredbe zlasti izključena, ker je upravičenec v smislu te določbe samo preživninski upravičenec sam, ne pa državni zavod, ki na podlagi regresne pravice uveljavlja preživninske zahtevke, ki so po zakonu prešli nanj. Na pritožbo tožeče stranke je Oberlandesgericht (višje deželno sodišče) izpodbijano odločitev razveljavilo in zadevo poslalo Amtsgericht (občinsko sodišče) v novo razsojanje. Po mnenju Oberlandesgericht (višje deželno sodišče) so nemška sodišča mednarodno pristojna, ker lahko pravico izbire, ki jo ima do preživnine upravičena prejemnica pomoči v skladu s členom 3(a) in (b) Uredbe, in sicer da lahko sina toži za preživnino tako na sodišču, ki je pristojno v kraju njenega prebivališča v Nemčiji, kot tudi na sodišču, ki je pristojno v kraju prebivališča tožene stranke v Avstriji, izvaja tudi tožeča stranka kot prevzemnica preživninskega zahtevka.
- 6 Tožena stranka z dopuščeno pritožbo izpodbija to odločitev in predlaga, naj se potrdi sodba Amtsgericht (občinsko sodišče).
- 7 II. Uveljavljani zahtevki
- 8 V skladu s členom 1601 BGB so se sorodniki v ravni črti dolžni preživljati. Obseg preživnine se določi v skladu s členom 1610 BGB glede na življenjski položaj pomoči potrebne osebe. Življenjski položaj enega od staršev, ki živi v domu za nego, se v skladu s sodno prakso Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) določi z namestitvijo v domu. Njegova potreba po preživnini v smislu člena 1610 BGB je zato običajno usklajena s stroški, nastalih z namestitvijo v domu, skupaj z manjšim gotovinskim zneskom za financiranje potreb, ki niso zajete s storitvami ustanove za nego [...] (ni prevedeno). Če eden od staršev, ki potrebuje nego, s svojimi dohodki in premoženjem ne more v celoti poravnati stroškov nege v domu, ima dodatno pravico do socialne pomoči v obliki pomoči za nego v skladu s sedmim poglavjem dvanajste knjige socialnega zakonika (člen 61 in naslednji SGB XII). V zvezi s tu upoštevni prenosom civilnopравnih preživninskih zahtevkov do otrok člen 94(1), prvi stavek, SGB XII potem določa:

„Če ima oseba, upravičena do storitve, za čas, ko se storitve opravljajo, v skladu s civilnim pravom preživninski zahtevki, ta do višine plačanih izdatkov skupaj s pravico do informacij v okviru zakonodaje, ki ureja preživnino, preide na nosilca socialne pomoči.“
- 9 V zvezi z uveljavljanjem zahtevkov člen 94(5), tretji stavek, SGB XII, določa:

„O zahtevkih iz odstavkov od 1 do 4 se odloča po civilnem postopku.“
- 10 III. Predložitev Sodišču Evropske unije

- 11 Vprašanje, ali se lahko tožeča stranka sklicuje na člen 3(b) Uredbe, je pomembno za odločitev o sporu. Ker se drugi razlogi za mednarodno pristojnost nemških sodišč očitno izključeni, bi bila pritožba utemeljena, če se člen 3(b) Uredbe ne bi uporabil v prid tožeče stranke. Drugače bi bilo treba pritožbo tožene stranke zavrniti.
- 12 1. Uredba se uporabi za ta postopek.
- 13 (a) Civilna zadeva
- 14 (aa) V skladu z Uredbo (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (v nadaljevanju: Uredba Bruselj I) je regresni zahtevek zaradi prenesenega preživninskega zahtevka spadal na njeno stvarno področje uporabe samo, če se je ta zahtevek opredelil kot civilna zadeva (člen 1(1) Uredbe Bruselj I). Iz besedila posameznih določb Uredbe pa podobne omejitve ni mogoče neposredno razbrati. Omejitev stvarnega področja uporabe Uredbe na civilne zadeve vsekakor izhajajo iz pravil o pristojnosti, ki so navedena v uvodnih izjavah Uredbe (člen 61(c) in 65(b) Pogodbe ES, zdaj člen 81(1) in (2)(c) PDEU), ki zakonodajalcu Unije dovolijo, da sprejema ukrepe na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah.
- 15 (bb) Med veljavnostjo Uredbe Bruselj I je bilo treba na podlagi sodne prakse Sodišča Evropske unije v zadevah, ki so se nanašale na regresni zahtevek, vedno izhajati iz tega, da gre za civilno zadevo, če so za podlago regresnega zahtevka iz naslova preživnine in možnosti njegovega uveljavljanja veljale splošne določbe o preživninskih obveznostih. Nasprotno pa ni šlo za civilno zadevo, če za regresni zahtevek iz naslova preživnine ni bila značilna izenačenost strank, temveč je temeljil na določbah, s katerimi je zakonodajalec javni instituciji podelil lastno, posebno pooblastilo (glej sodbe Sodišča z dne 15. januarja 2004, Blijdenstein, C-433/01, ECLI:EU:C:2004:21, točka 10, in z dne 14. novembra 2002, Baten, C-271/00, ECLI:EU:C:2002:656, točka 37).
- 16 (cc) V nemški pravni literaturi je sporno, ali je mogoče to formulo razmejitev prenesti tudi na Uredbo [...] (ni prevedeno), ali pa je stvarno področje uporabe Uredbe načeloma odprto v vseh primerih, v katerih javna institucija od preživninskih zavezancev zahteva vračilo dajatve, ki jo je namesto njih dala preživninskemu upravičencu, na da bi bila pri tem odločilna pravna podlaga za regresni zahtevek in oblika pooblastil za ukrepanje javne službe [...] (ni prevedeno). To sporno vprašanje pa ne potrebuje podrobnejše obravnave v tu obstoječih okoliščinah, ker tudi razmejitev na podlagi prejšnje sodne prakse Sodišča Evropske unije pripelje do ugotovitve, da je postopek na podlagi regresnega zahtevka, ki ga je tožeča stranka začela proti toženi stranki, civilna zadeva:
- 17 Zahtevek temelji na civilnopravni preživninski obveznosti, ki jo ima tožena stranka do svoje matere, ki prejema socialno pomoč. Sodišče Evropske unije načeloma izhajajo iz tega, da gre za civilno zadevo na podlagi civilnopravne pravne

podlage, tudi če je preživninski zahtevek, ki izvira iz civilnega prava, na podlagi subrogacije po zakonu – kot tu v skladu s členom 94(1), prvi stavek, SGB XII – prešel na javno službo (glej v zvezi s členom 7 UVG: sodba Sodišča z dne 15. januarja 2004, Blijdenstein, C-433/01, ECLI:EU:C:2004:21, točki 20 in 21). Tožeča stranka mora preživninski zahtevek, ki je prešel nanjo, v skladu s členom 94(5), tretji stavek, SGB XII uveljavljati v civilnopravnem postopku. Tožeča stranka kot javna institucija glede načina uveljavljanja nanjo prenesenega preživninskega zahtevka nima posebnih pooblastil, na katerih je temeljilo zlasti dejansko stanje, o katerem je moralo presoјati Sodišče Evropske unije v zadevi Baten (glej sodbo Sodišča z dne 14. novembra 2002, Baten, C-271/00, ECLI:EU:C:2002:656, točki 35 in 36).

- 18 V zvezi s tem je treba vsekakor opozoriti na to, da lahko tudi v skladu z nemškim pravom pride do primerov, v katerih lahko javna institucija uveljavlja regresni zahtevek proti preživninskemu zavezancu, čeprav je lahko bil pred tem oproščen te obveznosti na podlagi sporazuma s preživninskim upravičencem. V skladu s členom 1614(1) BGB so pri preživljanju sorodnikov in pri preživljanju v primeru razveze zakonske zveze (glej člena 1360a(3), 1361(4), četrti stavek, BGB) sporazumi o odpovedi prihodnjim preživninam na splošno prepovedani, s čimer naj bi se zaščitil tako preživninski upravičenec kot tudi nosilec javnih dajatev [...] (ni prevedeno). Tudi če ni vmes nobene zakonske prepovedi, se lahko za sporazume o preživnini, ki so objektivno v škodo javnih institucij ali katerih namen je celo oškodovanje teh institucij, v določenih posameznih primerih na podlagi civilnopravne splošne klavzule člena 138 BGB izkaže, da so v nasprotju z moralnimi načeli in s tem nični [...] (ni prevedeno). Glede na to je v nemškem pravu varstvo javnih institucij pred sporazumom strank preživninskega razmerja, ki bi bil zanje neugoden, v različnih oblikah zagotovljeno s splošnim civilnim pravom, ne pa s posebnimi pooblastili javnih institucij za ukrepanje.
- 19 (b) Regresni zahtevek kot preživninska obveznost
- 20 Stvarno področje uporabe Uredbe je omejeno na preživninske obveznosti, ki izhajajo iz družinskih razmerij, starševstva, zakonske zveze ali svaštva (člen 1(1) Uredbe). Iz uvodne izjave 11 izhaja, da je treba preživninsko obveznost razlagati kot avtonomni pojem. Na podlagi sodne prakse Sodišča v zvezi s Konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (v nadaljevanju: Konvencija) je treba iz preživninske obveznosti vsekakor izhajati takrat, ko je sporna dajatev namenjena temu, da pokriva življenjske potrebe upravičenca ali če se potrebe in sredstva upravičenca in zavezanca upoštevajo pri določitvi dajatve (glej sodbi Sodišča z dne 27. februarja 1997, van den Boogaard, C-220/95, ECLI:EU:C:1996:495, točka 22, in z dne 6. marca 1980, de Cavel II, 120/79, ECLI:EU:C:1980:70, točka 5). Glede na to je zahtevek prejemnice pomoči proti toženi stranki nedvomno preživninska obveznost v smislu Uredbe, ker se zahtevek določa glede na življenjske potrebe prejemnice pomoči – izražene v smislu stroškov doma in nege –, poleg tega pa se potrebe prejemnice pomoči in zmožnost plačila tožene stranke upoštevajo pri izračunu dajatve. Če terjatev, ki izpolnjuje pogoje za preživninsko

obveznost v smislu Uredbe, s subrogacijo po zakonu preide na tretjo osebo, zaradi tega ne izgubi svoje narave preživninske obveznosti [...] (ni prevedeno).

- 21 2. V primerih, v katerih se za preživninsko regresno pravico uporabi Uredba, lahko javna institucija v skladu s členom 3(a) Uredbe svoj regresni zahtevek nedvomno uveljavlja v kraju običajnega prebivališča preživninskega zavezanca. Do zdaj pa še ni bilo pojasnjeno, ali člen 3(b) Uredbe daje za preživninski regresni zahtevek javnih institucij na voljo dodatno pristojnost sodišč po kraju običajnega prebivališča prvotnega preživninskega upravičenca.
- 22 (a) En del literature na nemško govorečem območju to zanika. V zvezi s sistemom Bruselj I naj bi sodna praksa Sodišča Evropske unije v odločitvi v zadevi Blijdenstein pojasnila, da javna institucija, ki vloži regresno tožbo proti preživninskemu zavezancu, v razmerju do njega ni v podrejenem položaju, zaradi česar ni razloga, da bi se preživninskemu zavezancu odvzelo varstvo z vidika običajne sodne pristojnosti. To sodno prakso naj bi bilo mogoče prenesti na Uredbo, kar naj bi izhajalo tudi iz uvodne izjave 14 in člena 64(1) Uredbe, saj naj bi se tam pojem „osebe, upravičene do preživnine“ (člen 2(1), točka 10, Uredbe) razširil na javne institucije samo v zvezi s priznanjem, razglasitvijo izvršljivosti in izvršitvijo, ne pa v zvezi z določbami o pristojnosti [...] (ni prevedeno).
- 23 Odklonilno mnenje, ki ga je sprejelo tudi Oberlandesgericht (višje deželno sodišče) v svoji izpodbijani odločbi, predvsem opozarja na to, da pri pristojnosti po kraju običajnega prebivališča preživninskega upravičenca v skladu z Uredbo ne gre več za izjemo, prilagojeno potrebam ekonomsko šibkejši stranke, temveč naj bi osnovni pojem iz člena 3 Uredbe temeljil na enakovrednih splošnih pristojnostih. Uporaba člena 3(b) Uredbe naj bi za regresni zahtevek državnih institucij iz naslova preživnine zahtevala učinkovito izvajanje prenesenega preživninskega zahtevka in naj bi preprečevala materialno neupravičeno korist preživninskega dolžnika, ki živi v tujini [...] (ni prevedeno).
- 24 (b) Senat se nagiba k zadnjenavedenemu mnenju.
- 25 Člen 3(b) Uredbe je treba v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije razlagati avtonomno z vidika njegovih ciljev, besedila in sistema, katerega del je (glej sodbo Sodišča z dne 18. decembra 2014, Sanders in Huber, C-400/13 in C-408/13, [...]) (ni prevedeno), točka 25). Glede na to je senat ugotovil naslednje:
- 26 (aa) Najprej je treba opozoriti, da se v Uredbi ne obravnava vprašanja, ali se lahko javna institucija kot tožeča stranka v okviru regresnega zahtevka iz naslova preživnine sklicuje na pristojnost sodišča po kraju običajnega prebivališča preživninskega upravičenca v skladu s členom 3(b) Uredbe.
- 27 V skladu s pravno opredelitvijo v členu 2(1), točka 10, Uredbe se za preživninskega upravičenca lahko šteje samo fizična oseba, ne pa javna institucija, ki ima regresni zahtevek. V skladu s členom 64(1) Uredbe se za priznanje, razglasitev izvršljivosti in izvršitev javna institucija izenači s preživninskimi upravičenci. Javne institucije ne bi imele pooblastila, da vlagajo predloge za

ugotovitev priznanja ali razglasitev izvršljivosti, ki jim je s tem podeljeno, brez posebne ureditve v členu 64(1) uredbe – kakor je pojasnjeno v uvodni izjavi 14. Uredba pa za postopek priznanja ne določa nobene ureditve, ki bi ustrezala členu 64(1) Uredbe. Za sistem pristojnosti Uredbe pa najprej iz tega izhaja samo, da javne institucije ni mogoče šteti za „upravičenca“ v smislu člena 3(b) Uredbe in torej niti ni pooblaščen, da zase uveljavlja pristojnost sodišča po kraju svojega običajnega prebivališča – torej na primer sedeža organa. Ali se lahko javna institucija sklicuje na pristojnost sodišča po kraju običajnega prebivališča prvotnega preživninskega upravičenca, pa je vprašanje, ki ga je treba razlikovati od tega.

- 28 (bb) Senat se zaveda, da je prejšnja sodna praksa Sodišča Evropske unije v zvezi s pristojnostjo v preživninskih zadevah še naprej upoštevna tudi za analizo ustreznih določb v Uredbi v tem smislu, saj so pravila o pristojnosti Uredbe nadomestila ustrezne določbe Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (v nadaljevanju: Konvencija) in Uredbe Bruselj I (glej sodbo Sodišča z dne 18. decembra 2014, Sanders in Huber, C-400/13 in C-408/13, [...] (ni prevedeno), točka 23).
- 29 Sodišče Evropske unije je v zvezi s členom 5(2) Konvencije priznalo, da se javna institucija za svojo regresno tožbo ne more sklicevati na pristojnost sodišča po kraju prebivališča ali običajnega prebivališča preživninskega upravičenca. To odločitev je Sodišče Evropske unije obrazložilo s tem, da je v skladu s sistematiko Konvencije pristojnost sodišč glede na prebivališče tožene stranke (člen 2 Konvencije) splošno načelo, medtem ko teh posebnih pravil o pristojnosti – zlasti člen 5(2) Konvencije –, ki odstopajo od tega splošnega načela, ni mogoče razlagati široko, zlasti ker Konvencija na splošno nasprotuje pristojnosti sodišča glede na prebivališče tožeče stranke (glej sodbo Sodišča z dne 15. januarja 2004, Blijdenstein, C-433/01, ECLI:EU:C:2004:21, točka 25; glej tudi sodbo Sodišča z dne 27. septembra 1988, Kalfelis, 189/87, ECLI:EU:C:1988:459, točka 19). Namen izjeme, predvidene v členu 5(2) Konvencije, je, da osebi, ki toži za preživnino in ki se v takem postopku šteje za šibkejšo stranko, ponudi alternativna podlaga za pristojnost. Ta poseben namen ima prednost pred namenom, ki se uresničuje s pravilom iz člena 2 Konvencije, ki pa je v tem, da se zaščiti toženo stranko, zoper katero je vložena tožba in jo je zato treba šteti za šibkejšo stranko (glej sodbi Sodišča z dne 15. januarja 2004, Blijdenstein, C-433/01, ECLI:EU:C:2004:21, točka 29, in z dne 20. marca 1997, Farrell, C-295/95, ECLI:EU:C:1996:499, točka 19). Javna institucija, ki vloži regresno tožbo proti preživninskemu zavezancu, pa v razmerju do njega ni v podrejenem položaju. Poleg tega naj preživninski upravičenec, katerega potreba se je pokrila za dajatvami te javne institucije, ne bi bil več v težkem finančnem položaju. Prav tako naj bi bila sodišča v kraju prebivališča tožene stranke najbolj primerna, da ugotavljajo njegova finančna sredstva (glej sodbo Sodišča z dne 15. januarja 2004, Blijdenstein, C-433/01, ECLI:EU:C:2004:21, točki 30 in 31).
- 30 (cc) Po drugi strani je že generalni pravobranilec v sklepnih predlogih v zadevi Sanders in Huber poudaril, da načel, razvitih v sodni praksi v zvezi s Konvencijo

in Uredbo Bruselj I, ni mogoče samodejno prenesti na razlago predpisov o pristojnosti iz Uredbe (glej sklepne predloge generalnega pravobranilca N. Jääskinena, predstavljene 4. septembra 2014 v zadevi C-400/13 in C-408/13, Sanders und Huber, [...]) (ni prevedeno), točki 37 in 38). Zlasti sistematičnih in teleoloških premislekov, ki so Sodišče Evropske unije takrat pripravili do tega, da je zanikalo možnost uporabe člena 5(2) Konvencije za regresne tožbe javnih institucij, po mnenju senata ni več mogoče šteti za plodne za tozadevno razlago člena 3(b) Uredbe.

- 31 (1) Iz razlogov za pristojnost, navedenih v členu 3 Uredbe, ni več mogoče razbrati nobenega razmerja med pravilom in izjemo med posameznimi sodnimi pristojnostmi. Drugače kot v sistemu Bruselj I je pristojnost sodišča po kraju običajnega prebivališča preživninskega upravičenca oblikovana kot alternativna splošna sodna pristojnost, in ne kot posebna sodna pristojnost.
- 32 (2) Res je, da je treba pri pristojnosti sodišč po kraju običajnega prebivališča preživninskega upravičenca tudi pod veljavnostjo Uredbe še naprej upoštevati posebno varstvo upravičenca kot običajno šibkejšo stranke v preživninskem postopku (sodba Sodišča z dne 18. decembra 2014, Sanders in Huber, C-400/13 in C-408/13, [...]) (ni prevedeno), točka 28). Določba o pristojnosti iz člena 3(b) Uredbe vsekakor ni omejena na ta normativni namen. Prvič, pristojnost sodišča po kraju običajnega prebivališča preživninskega upravičenca je običajno primerna za to, da se vzpostavi usklajenost med sodno pristojnostjo in materialnim pravom, ki se uporabi. Drugič, sodišča v kraju prebivanja preživninskega upravičenca lahko zaradi bližine zadeve najbolje ugotavljajo morebitne potrebe upravičenca in njihov obseg (glej Poročilo Jenard h Konvenciji, UL ES št. C 59 z dne 5. marca 1979, str. 1, 25; na to se sklicujeta tudi sodbi Sodišča z dne 18. decembra 2014, Sanders in Huber, C-400/13 in C-408/13, [...]) (ni prevedeno), točka 34, in z dne 20. marca 1997, Farrell, C-295/95, ECLI:EU:C:1996:499, točki 24 in 25). Če bi zakonodajalec v teh dodatnih ciljnih ureditve videl samo nebitvene postranske namene, ki zgolj okrepijo sam glavni namen varstva potencialno podrejene stranke v postopku, bi smel sodno pristojnost po kraju običajnega prebivališča preživninskega upravičenca posledično dopustiti samo za tožbe preživninskega upravičenca. Vendar glede na jasno besedilo določbe obstaja ta sodna pristojnost ne glede na to, ali toži sam preživninski upravičenec ali pa njega toži preživninski zavezanec – na primer z ugotovitveno tožbo, da nima preživninske obveznosti.
- 33 (dd) Senat meni, da je pravno mnenje, ki mu daje prednost, podprto tudi, če se za primerjavo vzame Haaško konvencijo o mednarodni izterjavi preživnin otrok in drugih oblik preživnin družin z dne 23. novembra 2007 (v nadaljevanju: Haaška konvencija 2007).
- 34 (1) Člen 36(1) Haaške konvencije 2007 določa, da se javni organi kot vlagatelji zahtevkov v okviru pravne pomoči štejejo za „upravičenca“ samo v zvezi s priznanjem in izvršitvijo (člen 10(1)(a) in (b) Haaške konvencije 2007), ne pa v zvezi z izdajo odločbe (člen 10(1)(c) Haaške konvencije 2007). Posledično javni organi načeloma nimajo pravice do nobene pomoči osrednjih organov druge

države pogodbenice v ugotovitvenem postopku v kraju običajnega prebivališča preživninskega zavezanca. Ta omejitev se je pri razpravah o različici Haaške konvencije 2007 torej izkazala za upravičeno, ker javni organi običajno sprejemajo odločitve v svoji državi – čemur sledi priznanje in izvršitev v drugi državi pogodbenici (glej Borrás/Degeling Explanatory Report on the Convention on the International Recovery of Child Support and Other Forms of Family Maintenance točka 591, objavljen na www.hcch.net). Po mnenju senata iz tega izhaja, da se je pri razpravah glede Haaške konvencije 2007 samoumevno izhajalo iz pooblastil javnih organov, da preživninsko odločbo na podlagi prenesene pravice pustijo izdati sodišču, pristojnemu za preživninskega upravičenca, ki je potreben pomoči. Evropska unija je bila udeležena pri pripravi Haaške konvencije 2007. Že zato se zdi očitno, da bi lahko evropski zakonodajalec, ki je s členom 64(1) Uredbe sprejel predpis, ki je v bistvu vsebinsko enak členu 36(1) Haaške konvencije 2007, imel podobne predstave.

- 35 (2) V skladu s členom 20(1)(c) Haaške konvencije 2007 se odločba, izdana v državi izvora, prizna in izvrši v drugi državah pogodbenici, če je imel upravičenec v času uvedbe postopka običajno prebivališče v državi izvora. Če država pogodbenica uveljavlja pridržek v zvezi s tem (člen 20(2) Haaške konvencije 2007), mora v skladu s členom 20(4) iste konvencije sprejeti vse ustrezne ukrepe za izdajo odločbe v korist upravičenca, če ima zavezanec običajno prebivališče v državi, ki je uveljavljala pridržek. V zvezi s tem se v skladu s členom 36(1) v povezavi s členom 20(4) Haaške konvencije 2007 pri izdaji preživninske odločbe izjemoma štejejo tudi javni organi za „upravičence“, tako da lahko tudi oni zahtevajo pomoč organov države, ki je uveljavljala pridržek (glej Borrás/Degeling Explanatory Report on the Convention on the International Recovery of Child Support and Other Forms of Family Maintenance točka 590, objavljeno na www.hcch.net). *A contrario* iz tega torej sledi, da morajo države pogodbenice Haaške konvencije 2007 – če niso vložile nobenega pridržka v skladu s členom 20(2) te konvencije – priznati preživninske odločbe iz drugih držav pogodbenic, ki so bile izdane v korist javnih institucij v kraju običajnega prebivališča prvotnega preživninskega upravičenca.
- 36 Sklep Sveta z dne 9. junija 2011 o odobritvi Haaške konvencije z dne 23. novembra 2007 o mednarodni izterjavi preživnine otrok in drugih oblik družinskih preživnin v imenu Evropske unije (UL EU št. L 192, z dne 22. julija 2011, str. 39 in naslednje) v zvezi z javnimi organi ne vsebuje nobene izjave o pridržku v skladu s členom 20(2) Haaške konvencije 2007, tako da se obveznost priznavanja držav članic Evropske unije razteza tudi na take odločbe iz drugih držav pogodbenic Haaške konvencije, ki spadajo pod člen 20(c) Haaške konvencije 2007, ki so bile izdane v ugotovitvenem postopku v korist javnih institucij v kraju običajnega prebivališča preživninskega upravičenca. Tudi glede na to ozadje pa ni jasno, ali se javnim institucijam v Evropski uniji ne prizna pristojnosti po kraju običajnega prebivališča preživninskega upravičenca.

- 37 3. Glede na vse skupaj pa iz dosedanje sodne prakse Sodišča Evropske unije ni mogoče jasno izpeljati pravilne razlage člena 3(b) Uredbe. Natančneje, glede razlage predpisa ostajajo razumni dvomi.

[...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT